

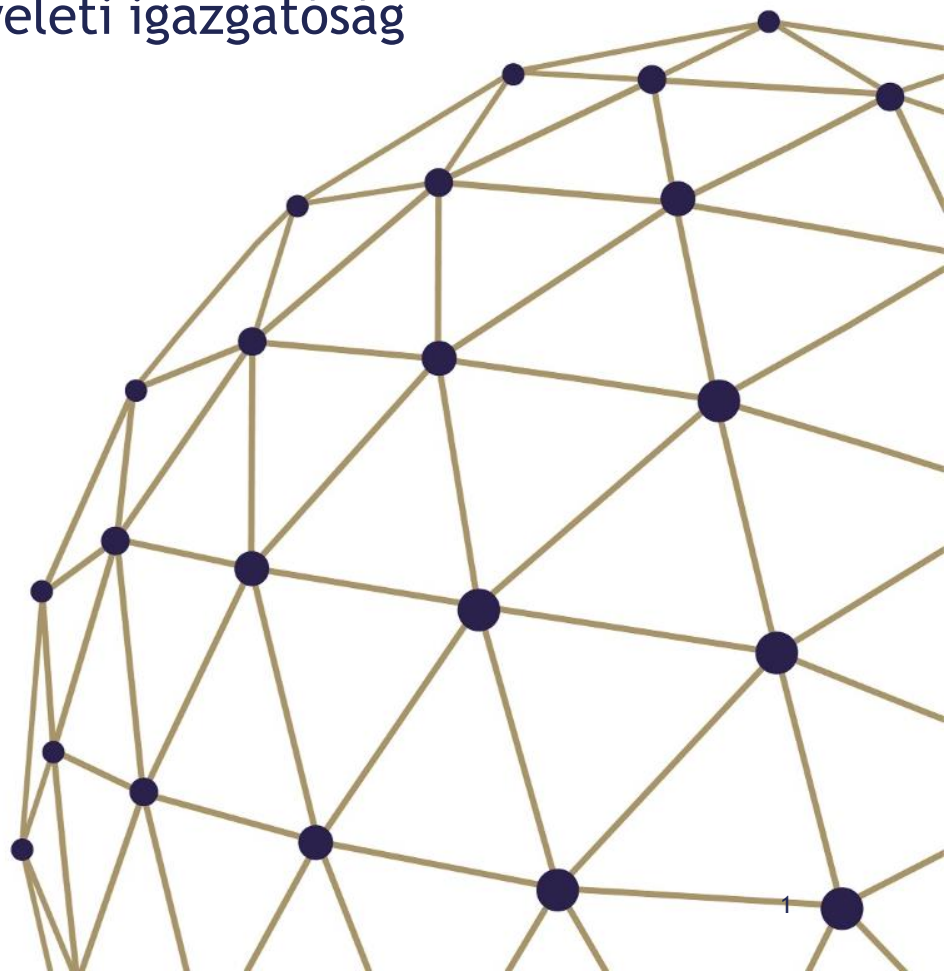

Compliance szerepe és felelőssége a magyar bank/tőke és biztosítási piacon

Szabó Katalin Csilla
felügyelő - Tőkepiaci felügyeleti főosztály

Tőkepiaci és piacfelügyeleti igazgatóság

2015. november 27.

A Compliance eredete

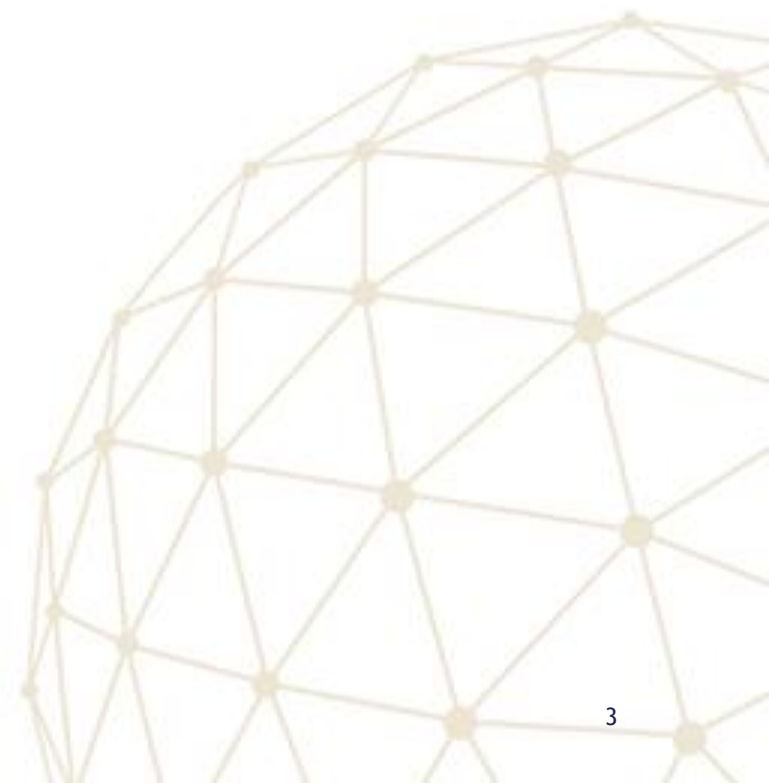
Mit jelent a Compliance?

Compliance helye a szervezetben

Hogyan biztosítható a Compliance hatékonysága?

A Compliance eredete

Compliance jogszabályi háttere

2006. 2006/73/EK irányelv – Markets in Financial Instruments Directive

- Először jelenik meg az állandó és hatékony compliance funkció kialakításának és működtetésének kötelezettsége
- Legalább évente írásos beszámoló a felsővezetés számára

2009. 2009/138/EU irányelv – Solvency II Directive

- MiFID-del megegyező követelményeket fogalmaz meg a compliance-re

2011. 2011/61/EU irányelv – Alternative Investment Fund Management Directive

- MiFID-del megegyező követelményeket fogalmaz meg a compliance-re

2013. 2013/36/EU irányelv – Capital Requirements Directive

- A compliance funkció kialakításának kötelezettsége **nem** jelenik meg

A Compliance Magyarországon

Akárcsak az EU-s szabályozásban hazánkban is a befektetési szolgáltatások területén nevesítik először a Compliance funkciót!

2007. december 1. 2007. évi CXXXVIII. törvény a befektetési vállalkozásokról és árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól

6/2014. (XII. 17.) a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll funkcióiról (Előzménye: A PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 11/2006. (XII.14.) számú ajánlása a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről)

2003. évi LX. törvény a biztosítókról és a biztosítási tevékenységekről

➡ módosítva 2014. január 1-től

2014. évi XVI. törvény a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról

➡ az alapkezelők esetében is megjelenik előírásként az állandó compliance funkció

DE!

2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról

➡ nem nevesíti a Compliance funkciót

Compliance-re vonatkozó ajánlások

2005. Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság irányelve - Compliance és a bankok Compliance funkciója

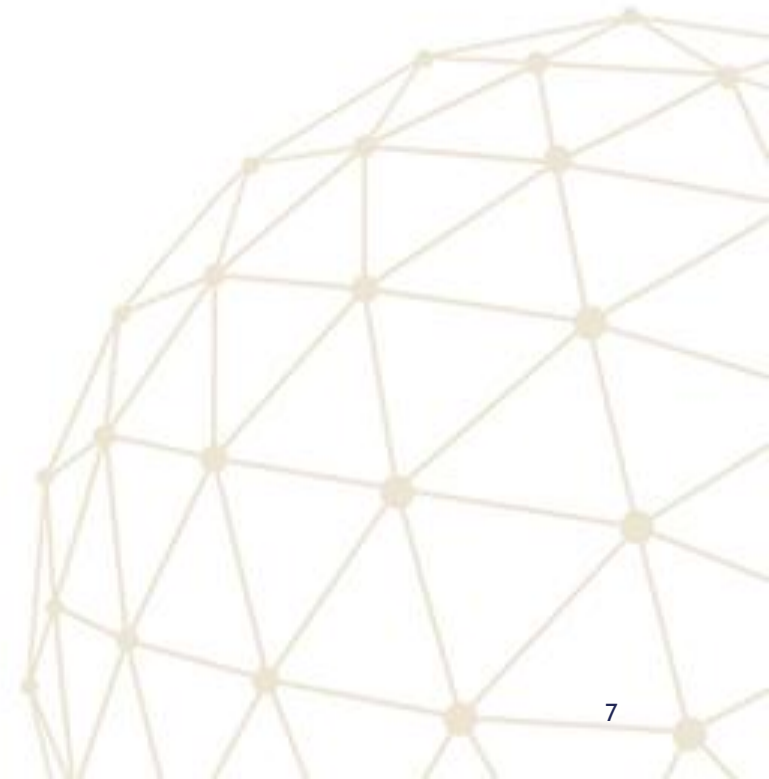
➔ Elsőként kerül definiálásra a Compliance, mint funkció és annak kockázatai

2011. EBA Guidelines on Internal Governance

2012. ESMA Guidelines on certain aspects of the MiFID compliance function requirements

Mit jelent a Compliance?

Mit jelent a compliance?

A compliance az a képesség, hogy egy utasításnak, szabályrendszernek és kérésnek megfelelően tudnak eljárni.

A pénzügyi szolgáltatások esetében a compliance két szinten működik:

- 1.A szervezet egészére vonatkozóan a szolgáltatási tevékenységhez kapcsolódó külső szabályozások betartása
- 2.A belső szabályozásnak való megfelelés, amely ahhoz szükséges, hogy a külső szabályoknak való megfelelés elérhető legyen.

Mi a compliance célja?

- A megfelelő, prudens, hatékony, zavartalan, eredményes, külső és belső szabályozásnak való megfelelés biztosítása
- Ügyfelek és tulajdonosok gazdasági és társadalmi érdekeinek védelme
- A Compliance kockázatok megelőzése, azonosítása és kezelése
- A felső vezetés rendszeres tájékoztatása a Compliance kockázatokról

A Compliance 6 fő funkciója

1. A szervezetet érintő kockázatok azonosítása és ezzel kapcsolatos tanácsadás (azonosítás)
2. Olyan kontrollok kialakítása és implementálása, amellyel a szervezet megvédhető ezekkel a kockázatokkal szemben (megelőzés)
3. Figyelemmel kíséri és beszámol ezeknek a kontrolloknak a hatékonyságáról a szervezet felső vezetése számára (monitoring és kiderítés)
4. A megfeleléssel kapcsolatos nehézségek megoldása azok felmerülésekor (megoldás)
5. Tanácsadás az üzleti területek számára a szabályozással és a kontrollokkal kapcsolatban (tanácsadás)
6. A pénzügyi szervezet dolgozóinak folyamatos képzése a compliance előírásairól, szabályairól, standardjairól és a compliance kockázatokról (oktatás)

A Compliance tevékenységének illeszkednie kell a szervezet tevékenységéhez!

Compliance helye a szervezetben

A Compliance helye a szervezetben

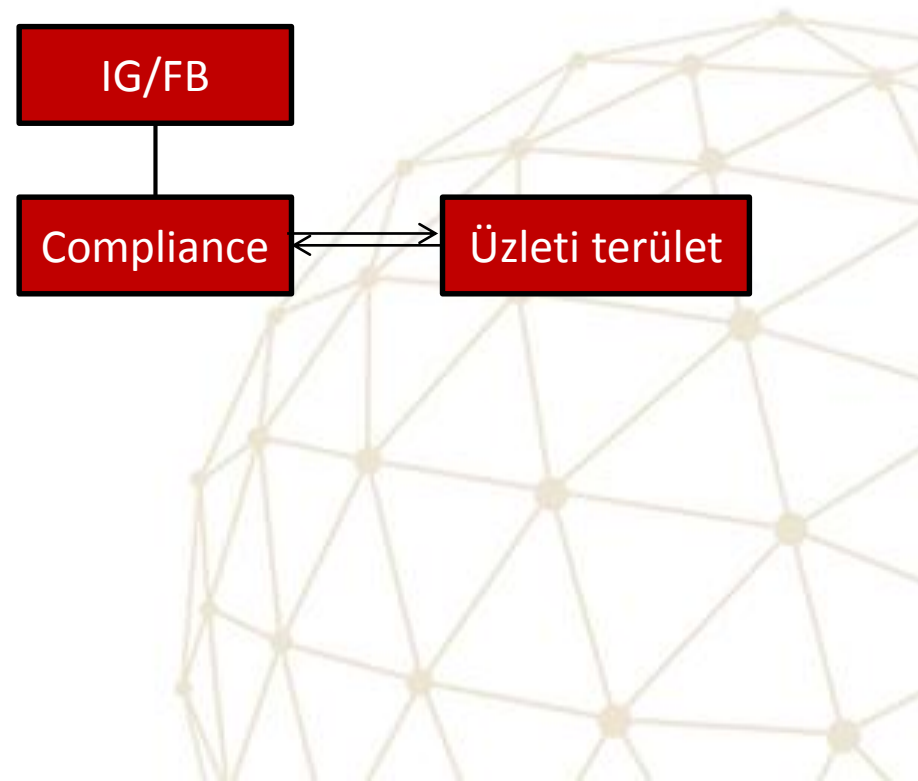
Kontrollok szintjei

- Hatóságok
- Külső audit

• Belső Ellenőrzés **3. vonal**

• Kockázatkezelés **2. vonal**
• Compliance

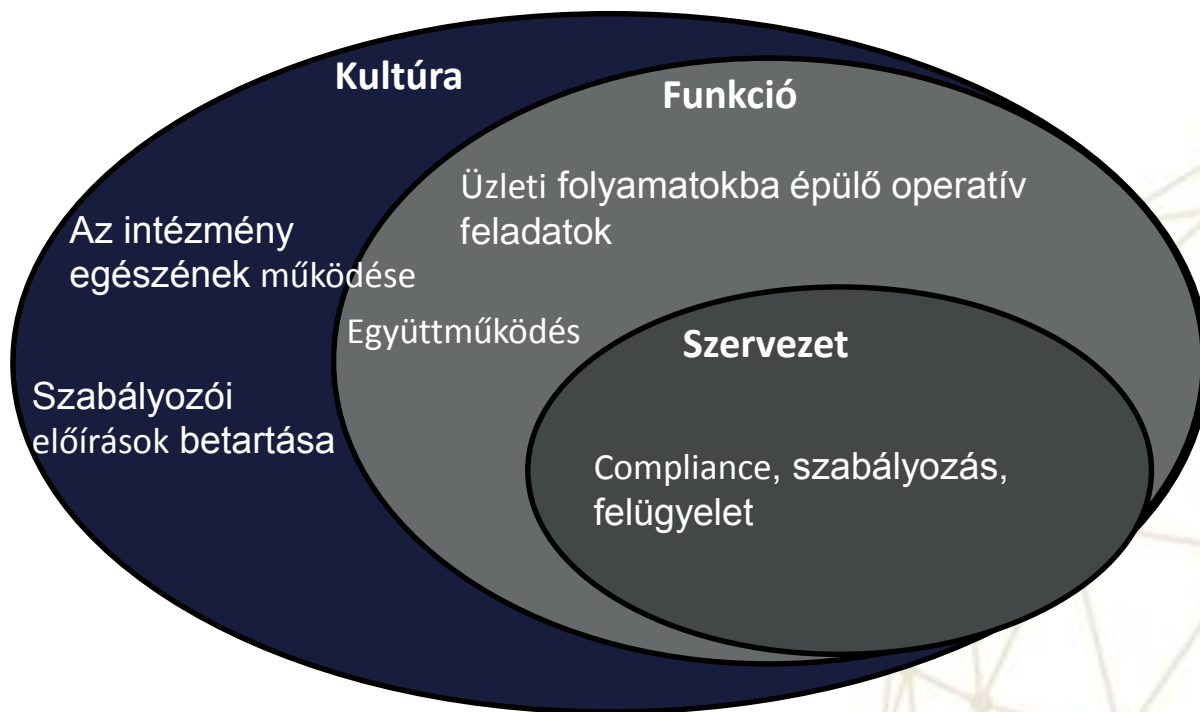
• Üzleti terület **1. vonal**
• Vezetői ellenőrzés
• Ügyintéző
•

A Compliance funkció kialakítása

A Compliance funkció működése független a többi szervezeti egységtől, azaz nincs alá-fölérendeltségi viszonyban, a Compliance vezető csupán az intézmény vezetésének tartozik jelentési kötelezettséggel.

Mit jelent a Compliance függetlensége?

1. A Compliance tevékenységet ellátó terület személyzete nem végez olyan tevékenységet, amely az ellenőrzési körébe tartozik.
2. Szervezetileg elkülönül azoktól a tevékenységi és szervezeti területektől, melyek ellenőrzésére hivatott.
3. A Compliance terület vezetője közvetlen beszámolási lehetőséggel rendelkezik, rendszeres időközönként a felső vezetés felé.
4. Rendelkezik hozzáféréssel valamennyi szükséges információhoz, amely a feladatuk ellátásához szükséges.
5. Biztosított, hogy a Compliance funkció rendelkezzen a feladatok ellátásához szükséges erőforrásokkal (humán és anyagi).
6. A Compliance terület személyzetének javadalmazása független az ellenőrzött vagy a megfigyelni és ellenőrizni szándékozott terület teljesítményétől.

Kisebb intézmények esetében érvényesül az arányosság elve, így a compliance funkció összevonható támogató tevékenységekkel.

A Compliance, mint belső védelmi vonal

BELSŐ VÉDELMI VONAL

Felelős belső irányítás

Irányítás

- Ügyintézés
- Képviselés

Felvigyázás

- Nyomonkövetés
- Ellenőrzés
- Számonkérés

Belső kontroll

Kockázati kontroll

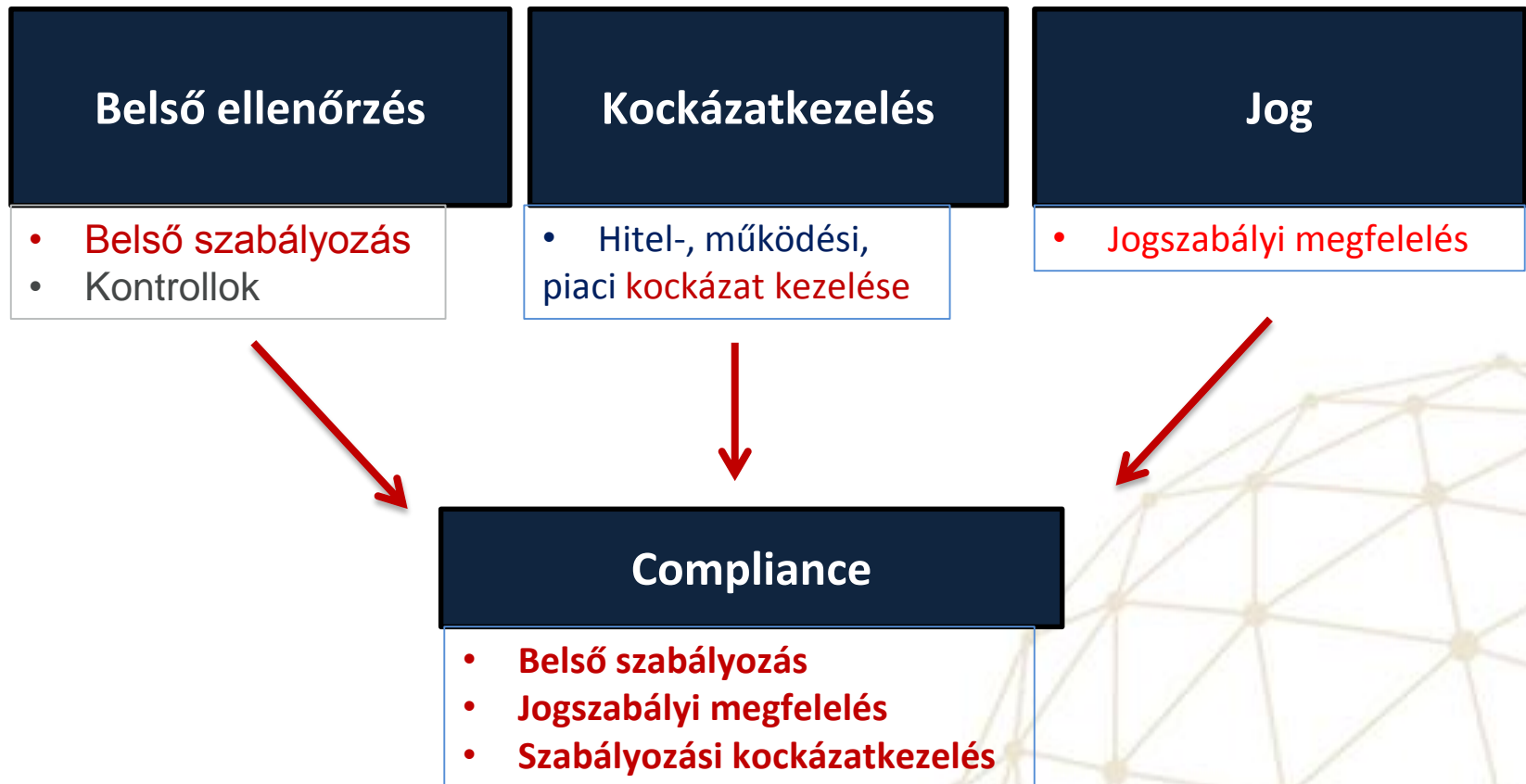
Megfelelőség biztosítása

Belső ellenőrzés

A Compliance funkció a felelős belső irányítás és a felelős vállalatirányítás részeként értelmezendő, és annyiban szűkebb annál, hogy nem fedi le a tulajdonosokkal és az intézmény egyéb érdekelt feleivel való kapcsolatokat.

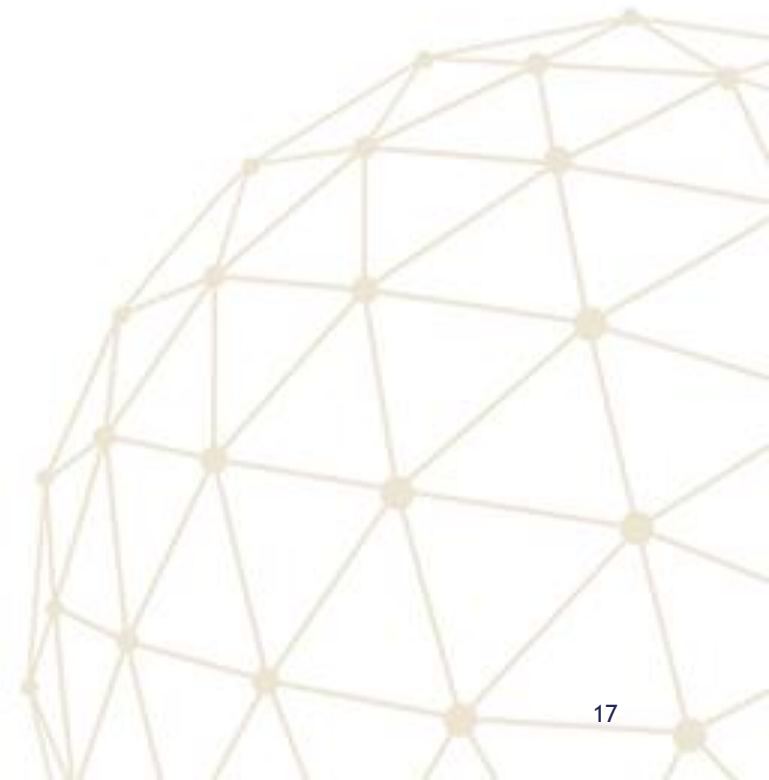
Mely terület hatáskörébe tartozik a compliance kockázatok kezelése?

Fontos megjegyezni:

- nincs pontosan definiálva, hogy mi a compliance feladata
- nincs egységes gyakorlat az egyes kontroll funkciók közötti munkamegosztásra

Hogyan biztosítható a Compliance hatékonysága?

Hatékony compliance

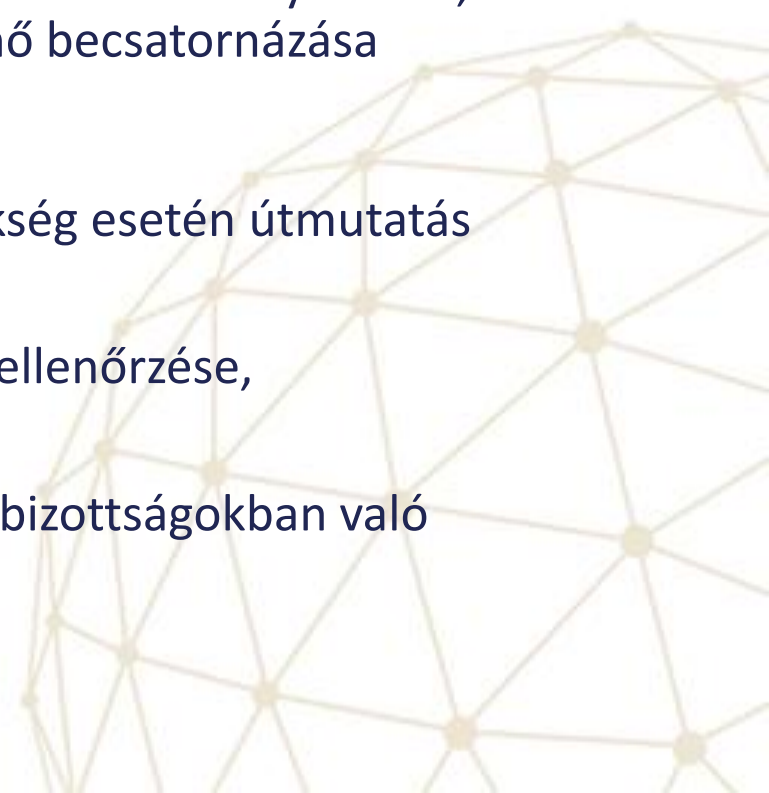
1. Együttműködés a különböző területek, szervezeti egységek között, mert akkor tud a compliance hatékonyan működni, ha
 - az üzleti területek compliance tudatosak,
 - támogatják a compliance-t a munkájában, és
 - együttműködnek a compliance kockázatok felmérésében
2. A compliance szerves részét kell, hogy képezze az intézmény kockázatkezelési politikájának
 - közvetlen jelentési lehetőség a menedzsment felé,
 - a compliance funkció megléte egy szervezetben nem mentesíti az üzleti és egyéb területeket a compliance szempontok érvényesítése alól a saját munkájuk vonatkozásában

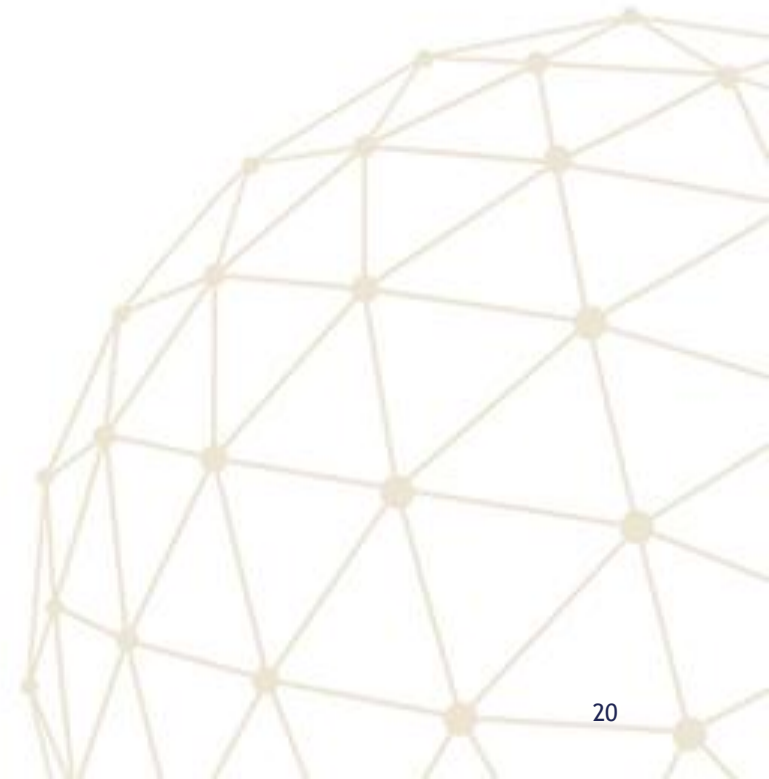
Hatékony compliance (folyt.)

3. A menedzsment a vállalati kultúra és a felelős vállalatirányítás részeként kell, hogy a Compliance-re tekintsen

4. Proaktivitás: a compliance elvek időben történő érvényesítése, az intézmény döntéshozó szervei felé történő becsatornázása
 - külső szabályváltozások követése,
 - belső szabályozások véleményezése, szükség esetén útmutatás biztosítása az adott területnek,
 - az intézmény által folytatott gyakorlatok ellenőrzése, nyomonkövetése,
 - állandó jelenlét a szervezet életében (pl. bizottságokban való részvétel).

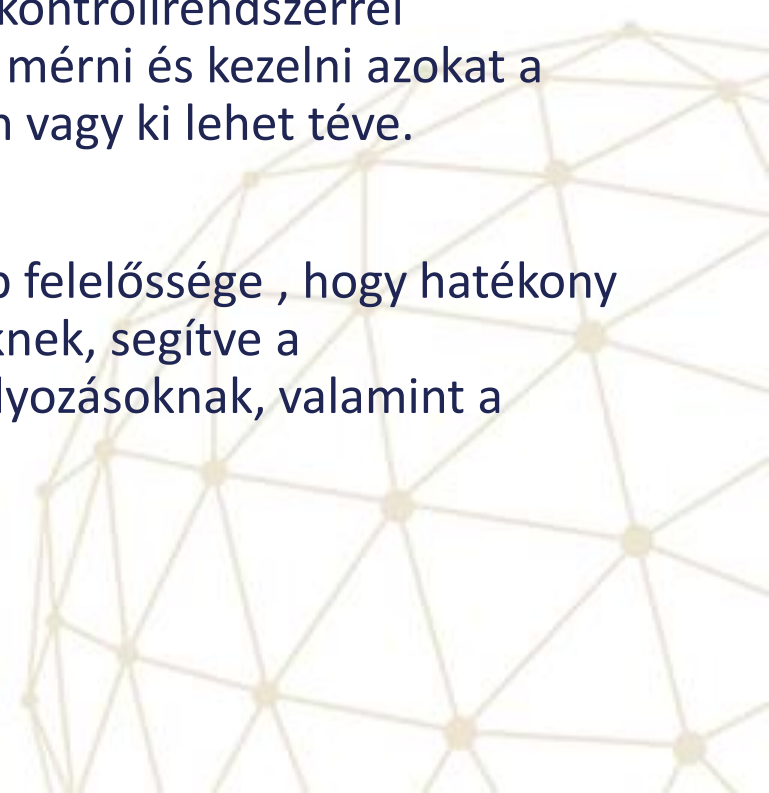
Milyen kötelessége, célja és felelőssége van a Compliance-nek?

A compliance kötelessége, célja és felelőssége

- **KÖTELESSÉG** – a compliance kötelessége, hogy a menedzsmenttel és a dolgozókkal együtt azonosítsa és kezelje a szabályozási kockázatot.
- **CÉL** – a compliance elsődleges célkitűzése kell, hogy legyen annak biztosítása, hogy a szervezet olyan belső kontrollrendszerrel rendelkezzen, amellyel hatékonyan lehet mérni és kezelni azokat a kockázatokat, aminek az intézmény ki van vagy ki lehet téve.
- **FELELŐSSÉG** – a compliance legfontosabb felelőssége, hogy hatékony támogatást biztosítson az üzleti területeknek, segítve a megfelelésüket a jogszabályoknak, szabályozásoknak, valamint a belső szabályzatoknak.

A word cloud of financial regulations and legal terms. The words are arranged in various orientations and sizes, with some appearing in dark red and others in grey. The background features a faint, light-colored geometric pattern of interconnected lines forming a grid-like structure.

CRDIV
DODD-FRANK
AML
Target2Securities
VentureCapitalRegulation
MarketAbuse
SolvencyII
FATCA
FIDII
EMIR
SECURITIES
LAW
DIRECTIVE
UCITS
IV
KYC
MiFID
AIFM
PRIIPS

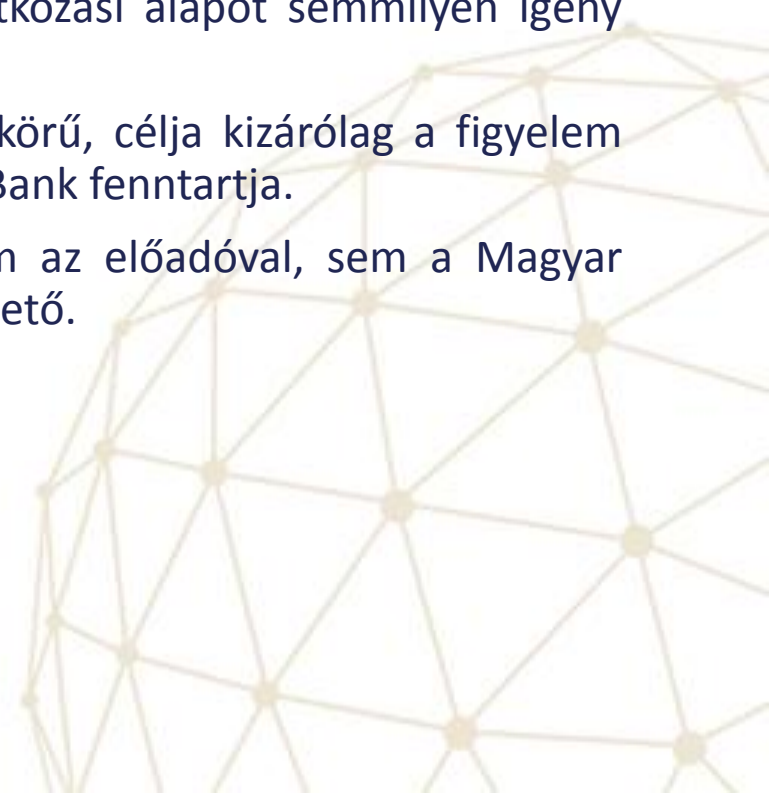
Jogi nyilatkozat

A prezentáció az előadó nézeteit tartalmazza, és nem feltétlenül tükrözi a Magyar Nemzeti Bank hivatalos álláspontját.

A prezentáció kizárólag a konferenciára készült, az előadást tartó személyen és a résztvevőkön kívül harmadik félnek nem adható ki. A dokumentum vagy bármilyen módon történt másolatának harmadik személyhez kerülése esetén ezen anyagban foglaltak sem jelenthetnek hivatkozási alapot semmilyen igény érvényesítése során.

A prezentációban foglalt tájékoztatás nem teljes körű, célja kizárólag a figyelem felkeltése. A változtatás jogát a Magyar Nemzeti Bank fenntartja.

A dokumentumban foglaltakkal kapcsolatban sem az előadóval, sem a Magyar Nemzeti Bankkal szemben igény nem érvényesíthető.

Köszönöm a figyelmet!